

Összefoglaló – HU

Giuseppe Celi – Valentina Petrović – Veronika Sušová-Salminen

10 SHADES of the EU

Mapping the Political Economy
of the EU Peripheries

Giuseppe Celi – Valentina Petrović – Veronika Sušová-Salminen

Az EU 100 árnyalata

Az EU-perifériák politikai gazdaságának feltérképezése

Szerzők: Giuseppe Celi, Valentina Petrović, Veronika Sušová-Salminen

Junior Kutató Csoport: Mihai-Călin Căciuleanu, Dorota Kolarska, Ioannis Apostolos Sklias

Szerkesztők: Tatiana Moutinho, Dagmar Švendová

Köszönetnyilvánítás

A szerkesztők köszönetüket szeretnék kifejezni mindazoknak, akik hozzájárultak e munka megvalósulásához. Mindenekelőtt a szerzőknek, akiknek kutatása, elemzése és írása eredményezte ezt a tanulmányt. Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani Mihai-Călin Căciuleanunak, Dorota Kolarskának és Ioannis Skliasnak a tanulmány alapjául szolgáló adatok összegyűjtésében és rendszerezésében végzett értékes munkájáért. Továbbá szeretnénk köszönetet mondani Cornelia Hildebrandtnak, Danai Koltsidának, Czesław Kulesának és Roland Kulkének a tanulmány elkészítése során nyújtott közreműködéséért, valamint Ilona Švihlíkovának a fontos konzultációért. Külön köszönet illeti Veronika Peterseilt, Sanja Kaltenbrunner-Jelicet és Michael Hollogschwandtnert. Végül szeretnénk köszönetet mondani a *transform! europe* csapatának a támogatásért, az elvtársi kapcsolatért és részvételért.

**ROSA
LUXEMBURG
STIFTUNG**

A Rosa Luxemburg Stiftung támogatásával, a Németországi Szövetségi Köztársaság Szövetségi Külügyminisztériumának támogatásával. Ezt a kiadványt vagy annak részeit mások ingyenesen használhatják, amennyiben megfelelően hivatkoznak az eredeti kiadványra.

A kiadvány tartalma a Transform! Europe kizárólagos felelőssége, és nem feltétlenül tükrözi az RLS álláspontját.

IMPRINT

Transform! az alternatív gondolkodás és a politikai párbeszéd európai hálózata.

Square de Meeûs 25

1000 Brussels, Belgium

A transform! europe-ot részben az Európai Parlament támogatásából finanszírozzák.

Erre a munkára a Transform! Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International licence-e vonatkozik. A jelen licencen kívüli engedélyek az office (at) transform-network.net címen érhetők el.

Tördelés: Sanja Kaltenbrunner-Jelic, sanja.at e.U.

Borító illusztráció: sanja.at e.U.

Print: druck.at

ISBN: 978-3-903343-28-3

Előszó

Tatiana Moutinho, Dagmar Švendová

A 20. században viharosan alakult az európai kontinens gazdaság- és politikatörténete. Háborúk alakították drámai módon Európát: az első és a második világháború, a hidegháború és a jugoszláv háború is; ezek több millió ember életét követelték, gazdaságokat tettek tönkre, továbbá óriási társadalmi és környezeti költségekkel jártak Európán belül és azon kívül is. Egy világháború kísértete lebeg ismét Európa felett, tovább súlyosbítva a fennálló társadalmi és környezeti problémákat, megnehezítve a világválság utáni újjáépítés folyamatát.

Az európai integrációt régóta orvosságnak tekintik Európa múltbeli kudarcaira.

A második világháborút követően kezdett körvonalazódni az a gondolat, hogy a különböző európai országok közötti kereskedelmi kapcsolatok, a gazdasági együttműködés erősítésével tartós és virágzó békekor jöhet létre. Ez volt az 1958-as Európai Gazdasági Közösség projekt alapötlete, amely Európa hat nagy gazdaságát – Nyugat-Németországot (később Németországot), Franciaországot, Olaszországot, Belgiumot, Luxemburgot és Hollandiát – egyesítette. A következő évek bővítési folyamatában további hét ország csatlakozott a gazdasági együttműködés és integráció – az egységes piac – közös projektjéhez.

Ennek köszönhetően a nagyhatalmak rivalizálását és a hegemóniáért folytatott küzdelmet az egész kontinensen az európai nemzetek közötti gazdasági és politikai együttműködés elmélyítésének kellett volna felváltania. Ezt a hangulatot a hidegháború 1989-es befejeződése is megerősítette. Az európai béketeremtés folyamata Franciaország és Németország megbékélésén és együttműködésén, a gazdasági nyitottságon, valamint az abba vetett hiten alapult, hogy a formálódó új típusú politika képes lesz felülkerekedni a nemzetközi kapcsolatok hatalom alapú megközelítésén.

A gazdaság mindig is az európai integrációs és bővítési folyamatok középpontjában állt. Az 1960-as évek végétől megnyilvánuló, majd 1989 után diadalmaskodó neoliberais irányvonal azonban nemcsak az EU-t, hanem a tagállamok Brüsszelhez fűződő kapcsolatait is alapjaiban

alakította át. Végül a szociális piacgazdaság korábbi (II. világháború utáni) modelljét is megváltoztatta a „szociális” szó lassú, de egyértelmű törlésével az egyes tagállamok kontextusaiban. Ez demokratikus deficithez vezetett, és ez a történelmi gyökere annak, hogy hiányzik az Európai Unió szociális dimenziója (pillérei).

A 2007/2008-as globális pénzügyi válság próbára tette a versenyalapú uniós gazdasági paradigmát, azzal, hogy a gazdasági válságot az európai integráció politikai válságává változtatta át. A globális pénzügyi válság nemcsak az EU irányítási mechanizmusait kérdőjelezte meg, hanem az EU néhány fontos intézményi pillérét is, például a közös valutát és a konvergenciát. Ismét bebizonyosodott, hogy nincs gazdaságtól független politika, és hogy a gazdasági és pénzügyi válságoknak mélyreható politikai következményei (és okai) vannak. Röviden: a válság segített rávilágítani az EU politikai gazdaságtanára, különösen a fennálló egyenlőtlenségekre és hatalmi aszimmetriákra, amelyek „rövid életűek” és „tartósak” is lehetnek, létrehozva (kölcsonös) függőségeket, konfliktusokat és dilemmákat.

Az Európai Unió eszméje – vagy jobban mondva: eszménye – egy olyan közös tér, ahol az európai integráció véget nem érő folyamata zajlik. Ennek az európai integrációs folyamatnak egyfajta gazdasági, társadalmi és politikai konvergenciához kell vezetnie a tagállamok között, teljes mértékben tiszteletben tartva az államok szuverenitását és az európai téren belüli kulturális sokszínűséget. Az EU hivatalos jelmondata: „Egyesülve a sokféleségben”. Valójában Európa sokszínűsége alakította évszázadokon át kontinensünk társadalmi, gazdasági és kulturális történetét. Mint az Európai Unió polgárai mindannyian jóban-rosszban egyformák és különbözőek is vagyunk. Sok tapasztalatot osztunk meg egymással, miközben sok tapasztalat objektíven megoszt bennünket. E retorika ellenére az EU a kapitalista modernitás terméke, amely eredendően marginalizálja (és periferezálja) a különböző társadalmi csoportokat, munkaformákat, sőt kultúrákat is. Az esszencializmus és a rasszialisáció szerves, de gyakran láthatatlan része az EU működésének, és áthatja a tagállamokat és társadalmait.

Az Európai Unió jelenkori állapotának teljes megértéséhez a perifirikusság kérdését a két nagy periféria – az úgynevezett „régí periféria” (a dél-európai országok) és az „új periféria” (a kelet-közép-európai országok) – szemszögéből kell vizsgálni. Ez azt jelenti, hogy fel kell tenni egy egyszerű, de meglehetősen összetett kérdést: hogyan vált be az EU valójában ezeknek a társadalmaknak?

Egy igazi európai projekt nem lesz életképes internacionalista szolidaritás, kohézió és valamennyi tagállam közötti kölcsönös segítség nélkül. A Transform! Europe felismeri, hogy rendszerezni és mélyíteni kell a létező EU-perifériák valóságával kapcsolatos ismereteinket, s a Rosa Luxemburg Alapítvánnyal együttműködve az elmúlt két év során ennek jegyében szervezte meg a most közzétett tanulmányt.

A következő oldalakon bemutatott vizsgálódás, amelyet egy három kutatóból álló multidiszciplináris csoport (közgazdász, szociológus/politológus és történész/antropológus) végzett, az EU-ban a perifériák és a mag-periféria kapcsolatok kérdését többdimenziós problémaként kívánta kezelni. Ez azt jelenti, hogy ez a munka a periférikus viszonyok társadalmi-gazdasági, politikai és kulturális (ezáltal ideológiai) dimenzióira koncentrálnak.

A tanulmány fő feladatai és céljai az alábbiakban foglalhatók össze:

- Az EU déli és keleti régióinak politikai-gazdasági feltérképezését (azaz elemzését) ne csak az ezen EU-perifériák közötti hídépítés és az együttműködési stratégiák eszközeként használja fel, hanem járuljon hozzá az ezeken a régiókon belüli és kívüli politikai döntéshozatalhoz is.
- A hatalmi aszimmetriák és függőségek itt bemutatott jelenlegi formái és megnyilvánulásai kerüljenek be az európai integrációs folyamatról és az Európai Unió jövőjéről, annak reformjáról folyó politikai vita középpontjába.
- Járuljon hozzá a perifériák önreprezentációjának folyamataihoz azáltal, hogy elismeri „a Keletről a Kelettől” és „a Délről a Déltől” víziókat, megkérdőjelezve és ellen-súlyozva a Mag egyetlen, hegemónikus függőségi és hatalmi narratíváját.

Reméljük, hogy ez a tanulmány átfogó képet nyújt az olvasó számára (legyen az érdeklődő polgár, akadémikus vagy politikai döntéshozó) a periféria jelenlegi formáiról és megnyilvánulásairól az EU-ban, valamint hozzájárul a perifériák érdekképviselőinek elősegítéséhez, reprezentációjához és politikai önmegvalósításához (a perifirikusság nem pejoratív jelző, hanem annak hangsúlyozása, hogy a kritika „a pálya széléről” jön).

Végül, ami még fontosabb, célunk, hogy (legalábbis bizonyos mértékig) megvalósítsuk azt a feladatot, hogy megfelelő eszközt biztosítsunk a régiók közötti párbeszéd és együttműködési stratégiák kiépítéséhez, valamint a jövőbeni politikai döntéshozatalhoz, sőt lehetséges ötleteket adjunk az alternatív újjáépítéshez, az EU hatalmi viszonyainak újrakonfigurálásához.

Összefoglaló

Giuseppe Celi, Valentina Petrović, Veronika Sušová-Salminen

Ez az összehasonlító tanulmány az Európai Unió két perifériájára összpontosít: Dél-Európára (Dél), valamint Közép-Kelet- és Délkelet-Európára (Kelet) – azaz 17 EU-tagállamra. A tanulmány célja annak megértése, hogy a perifériák gazdaságilag és politikailag hogyan ágyazódnak be az EU-ba, illetve mi a viszonyuk a magországokhoz (különösen Németországhoz mint az EU paradigmaticus magországához). A vizsgálódás az 1990–2020 közötti időszakra, vagyis a kortárs fejleményekre koncentrál. A tanulmány a perifériakusságot mint a perifériás létezés komplex állapotát vizsgálja, tehát ezeknek az országoknak a függőségét az EU központi országaival folytatott interakciókban. A kutatás célja ebből a szemszögből vizsgálódva megérteni a jelenlegi Európai Unió politikai gazdaságát, illetve a politika és a gazdaság közötti komplex kölcsönhatásokat. Mi mellett érvelünk, hogy a perifériás elhelyezkedés többretegű: rendelkezik társadalmi-gazdasági oldallal, politikai oldallal, kulturális, valamint ideológiai oldallal is.

A legfőbb tudományos kihívást az jelenti, hogy megértsük azt a függőségi struktúrát, amely az EU e két perifériájának az európai gazdaságban elfoglalt perifériás helyzete mögött rejlik. A második kutatási kérdés az összehasonlító szemlélet, amely a vizsgálódás minden kiválasztott területét érinti. Tehát, miközben a tanulmány a perifériás helyzetet a magtól (különösen Németországtól) való függőségi relációs problémának fogja fel, elsősorban a perifériás tényezők összehasonlítására fókuszál a délkelet- és közép-kelet-európai országok különböző csoportjaiban. A tanulmány elemzi és összehasonlítja az e perifériákban létező gazdasági modelleket, továbbá elemzi a kereskedelmi hálózatokat és a globális értékláncokat (GVC), kiemelve az európai autóipart. Ami a politikai dimenziót illeti, a tanulmány feltárja az egyes perifériákon belüli, valamint a nemzeti és uniós szintű politikai törésvonalakat, különös figyelmet fordítva a baloldali politikai pártokra. Szintén kiemelten foglalkozik a perifériák közötti, az EU intézményi kontextusában észlelt koalíciós potenciál alapján megvalósuló együttműködéssel, valamint azzal, hogy milyen képviselettel rendelkeznek az Európai Unió kormányzási struktúrájában, azaz mennyire erős eszközeik (potenciáljuk) van az EU befolyásolására. Végül, ami a perifériakusság ideológiai és a kulturális dimenzióját illeti, a tanulmány összehasonlí-

tó jelleggel a perifériakusság és a különbözőség (a Máság) közti kapcsolatra koncentrál.

FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSOK

A strukturális gazdasági tényezőket vizsgálva a tanulmány bemutatja, hogy mindkét EU-periféria osztozik a tőkét, a befektetéseket és a technológiát (s ezek transzferjét) illető függő helyzetben, ami különösen fontos korlátja gazdasági fejlődésüknek. A függőség a döntéshozatali folyamatokban is mérsékelt autonómiához vezet, ami nem korlátozódik kizárólag a gazdasági szférára. Hozzá kell tenni, hogy ezek a függőségek egészen más gazdasági berendezkedések és modellek során is kialakultak a történelem folyamán, különösképpen Dél-Európában, amely az 1970-es években komoly válságon ment keresztül, amely lelassította, esetenként meg is állította az iparosodási folyamatokat. A rákövetkező években – amelyeket globális szinten a piaci dereguláció és liberalizáció fémjelzett – a szolgáltatások és a közzféra finanszírozásának és felduzzasztásának útjára léptek. A konkurens keleti periféria expanziója, a német feldolgozóipar számára gyártott köztestermékekkel részben kiszorította a déli szállítókat, tovább gyengítve Dél-Európa egyébként is törekeny termelési bázisát. E tekintetben az egyik periféria gazdasági integrálódása hozzájárult egy másik terület fejlődésének lassulásához.

A keleti EU-perifériát vizsgálva, még a robotsztus ipari fejlődéssel rendelkező, legdinamikusabbnak mondható közép-kelet-európai országok (főként a V4 országok) is gyengeséget mutatnak, ami kapcsolatban áll a külföldi tőkétől és technológiától való függőségükkel, valamint korlátozott hazai piacokkal és az alacsony fizetéseikkel is. Más szóval, a keleti sikertörténet jelentős részben az autóiparra való (szinte kizárólagos) specializálódástól való függést jelent, ami viszont a német értékláncba való szoros integrálódáshoz és ennél fogva a német direkt befektetésektől (FDI) való függéshez vezetett. Ez a mono-specializálódás sajátos megkülönböztető jegye a térség gazdasági periferilitásának és valamelyest emlékeztet a máshonnan (pl. Latin-Amerikából) ismert, régi mono-specializálódások jellemzőire. Más szemszögből, a kevésbé dinamikus fej-

lódó kelet-európai országok valamelyest hasonló gyenge pontokkal rendelkeznek, mint a déli periféria. Sőt, a külföldi tőke a pénzügyi, biztosítási és ingatlanszférában fontos szerepet játszik a Baltikum államainak gazdaságában, mivel ezek az országok erősen függő helyzetben vannak azoktól, csakúgy, mint Bulgária és Horvátország (mindkét esetben az idegenforgalmi ágazaton keresztül).

Amikor összehasonlítjuk a különböző függőségi modellel rendelkező dél-európai és közép-kelet-európai, valamint dél-kelet-európai országokat, összességében a konvergencia szempontjából elmondható, hogy komoly, ámde különböző jellegű problémákkal néznek szembe. A jelenlegi gazdasági modell Dél-Európában nem biztosít hajtóerőt az EU szintjén megvalósuló, fenntartható gazdasági és szociális konvergenciához. Az Európai Monetáris Unióban (EMU) való részvétel további magyarázattal szolgálhat a déli államok divergenciájára. A keleti periféria gazdasági közelednek, bár ez a konvergencia egyenetlen, ami országon belüli szakadékokat és belső polarizációt okoz Közép-Kelet- és Délkelet-Európában. A kiegyensúlyozatlan regionális fejlődés, úgy tűnik, amolyan mellékhatása az általános makroökonomiai konvergálási folyamatoknak. Ez a termelés (különösen a technológia) növekvő dualizmusán keresztül nemcsak gazdasági és munkaerőpiaci problémákat teremthet, hanem politikai reakciókat is kiválthat (pl. populizmust). A konvergencia tekintetében eltérő pályákon túl a két EU-perifériát a törekénység közös elemei jellemzik. Nagy vonalakban elmondhatjuk, hogy minden perifériás állam nagymértékben függ a külföldi tőkétől (hitelek vagy befektetések formájában), ami jelentős mértékű kitétséget és sebezhetőséget jelent ezen országok számára, különösen a külföldről érkező gazdasági sokkok tekintetében, amelyeket helyzetükből fakadóan nehezen tudnak kezelni, így könnyen válságokba sodródnak.

A politikai szférában számos problémát figyelhetünk meg, amelyek a perifériás jellegre vezethetőek vissza. A pártrendszert és a politikai konfliktus-vonalakat mindkét periférián nagyban befolyásolta a 2008-as gazdasági válság. Habár, amíg a Kelet a populista pártok, vagyis a jobboldal felemelkedésének volt tanúja – kiemelt hangsúllyal a személyi identitáson, valamint a "jóléti-sovinizmuson", amelyet a gyenge baloldal tett lehetővé –, addig Dél-Európában új baloldali pártok erősödtek meg. Olaszország képezi a szabály alól a kivételt egy erős jobboldali mozgalommal és egy marginalizált, gyenge baloldallal. A dél-európai or-

szágokban a populista, illetve a radikális szélsőjobboldal valamelyest "elkészt" felemelkedése volt tapasztalható, a régióban lévő erős baloldali jelenlétnek köszönhetően korlátozott sikerekkel

Annak ellenére, hogy ezek a régiók az EU perifériáját képezik, az eltérő gazdasági igények és közpolitikai korlátok komoly akadályt gördítenek annak útjába, hogy közösen nézzenek szembe a problémáikkal. A tanulmány két kiemelkedő témát emel ki európai szinten, a migrációs politikát, valamint az EU-s támogatásokat, illetve a 17 tagállam eltérő álláspontját ezekről a kérdésekről. A jelenlegi világválság újabb lehetőséget teremtett a politikai együttműködésre a déli és a keleti blokk között, de még nem alakult ki egyértelműen, hogy kialakulnak-e hosszán tartó szövetségek. A szakértők koalíciós potenciálról alkotott véleménye szerint komoly átfedés volt a Kelet és a Dél migrációs és fiskális politikájában, ami e két területen az együttműködés lehetőségére mutat. Másrészt viszont külpolitikai téren jóval korlátozottabbnak tűnik az együttműködés a régiók eltérő földrajzi adottságai és geostratégiai szövetségei következtében. Végül, míg az együttműködési potenciál Kelet- és Dél-Európa között továbbra is korlátozott, a fontosabb politikai kérdésekben mind a két periféria szövetségére vágyik Németországgal és Franciaországgal. Az uniós intézményekben való érdekképviselet dimenziója (részben) feltárja Kelet és Dél periférius helyzetét. Mindkét uniós periféria alulreprezentált az uniós intézményekben, amelyeket továbbra is a magországok (főleg Nyugat-Európa) uralnak. A keleti periféria esetében a tanulmány jelentős alulreprezentáltságot állapít meg az uniós intézményekben, az Európai Parlament kivételével.

A perifirikusság kulturális és ideológiai kérdéskörére koncentrálva a kutatás – szövegelemzésre és kiterjedt publikált kutatásokra támaszkodva – azt mutatja, hogy Dél-Európa, valamint Közép-Kelet- és Délkelet-Európa mint „Mások” van kezelve, köszönhetően az orientalista sztereotípiáknak és az ezekből fakadó ideológiai periferezációs folyamatoknak. Az ebből eredő következmények összetettek. Például a mag hegemon diskurzusai alapján két egymásnak ellentmondó elem – a kirekesztés és az inklúzió – jelenik meg, de a függőség másik jellemzőjeként az utánpótlás jelensége is. A magdominancia különösen fontos eszköze mindkét periféria Máságának konstrukciója, azaz kulturális megkülönböztetése és kevésbé értékesnek való pozicionálása.

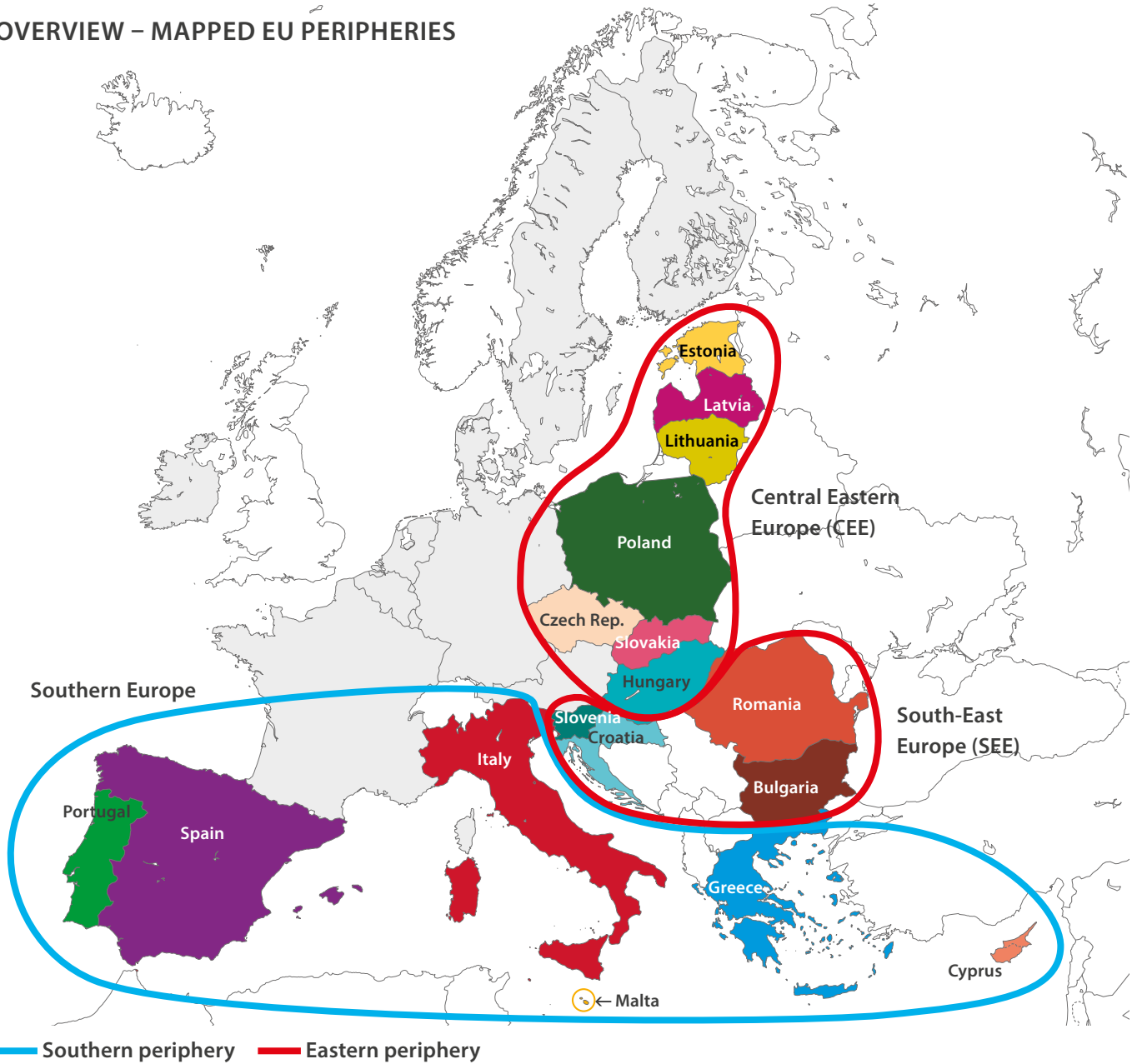
SZAKPOLITIKAI VONATKOZÁSOK:

Az EU jövőbeli reformjainak figyelembe kell vennie az EU-t negatív irányba formáló meglévő egyenlőtlenségeket. A periférikus országok nem maradhatnak a viták margóján. Emellett az együttműködési párbeszéd fellendítésével jelentősen hozzá kell járulniuk a reformokhoz. Úgy véljük, hogy a két periféria közötti mélyebb együttműködésnek a következő akadályai vannak: 1.) objektív (gazdasági különbségek és versengő gazdasági modellek); 2.) szubjektív (kulturális és intellektuális függőségből, lényegi periferialtságból vagy perifériás tudatból fakadóan) és 3.) az EU depolitizált jellegéből fakadóak. A két periféria közötti lehetséges politikai párbeszédnek, együttműködésnek vagy akár koalícióépítésnek le kell győznie ezeket az akadályokat és korlátokat – vagy fel kell használnia őket.

A döntéshozóknak és a politikusoknak a következő elvekre kell összpontosítaniuk:

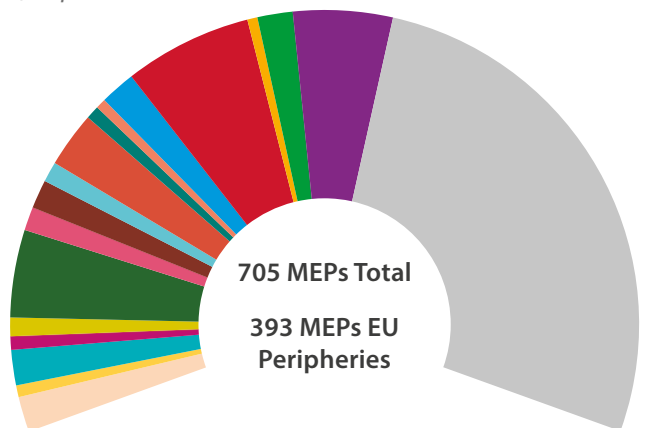
- Rugalmasabb, szociálisan orientáltabb, fenntarthatóbb és önállóbb európai gazdaság, amely képes felszabadítani az egyes tagállamok társadalmi és gazdasági potenciálját, hazai és helyi piacait, valamint a kölcsönösösen és korrektségen alapuló kereskedelmet.
 - Egy együttműködőbb és kevésbé versengő EU, amely felhagy a versenyparadigma negatív következményeivel, mint például az egymás alá licitálás (egymással versengő államok), aminek rendkívül megosztó hatása van és sérti a szolidaritást és az együttműködést mind az EU-n belül, mind a tagállamokban.
 - Egy nyitottabb szellemiségű EU, amely nem ragaszkodik az elavult sztereotípiákhoz és az Európát még mindig megosztó, hidegháborús mentalitást idéző ideológiai leegyszerűsítésekhez. Ez azt jelenti, hogy komolyan kell venni az EU belső sokszínűségének gondolatát, és el kell távolodni a gyarmatosítás idején kialakult erkölcsi hierarchiáktól, valamint a kulturálisan különböző, egymástól (földrajzilag) távoli országokra vonatkozó Nyugat-központú (centrális) nézetektől.
 - Összetartóbb regionális politika, amely nem túrné el a tagállamok közti hatalmas társadalmi-gazdasági szakadékokat, amelyek gazdasági integrációjuk és az EU-ban elfoglalt helyzetük következménye.
- Az európai gazdaság szerkezeti egyensúlyának helyreállítása valódi iparpolitika révén, amely túlmutat a „versenypolitikán” vagy a „strukturális politikákon”.

OVERVIEW – MAPPED EU PERIPHERIES

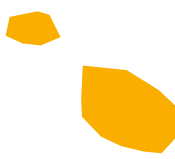

European Parliament – Members of the European Parliament (MEPs) Representation

CEE	SEE	SE
Czech Republic 21	Bulgaria 17	Cyprus 6
Estonia 7	Croatia 12	Greece 21
Hungary 21	Romania 33	Italy 76
Latvia 8	Slovenia 8	Malta 6
Lithuania 11		Portugal 21
Poland 52		Spain 59
Slovakia 14		

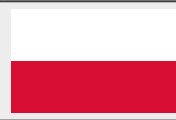

EU27

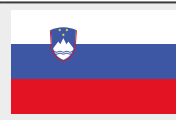

Southern Europe (SE)

European Union	Spain	Italy	Portugal	Malta	Greece	Cyprus
						
						
Area: 4,233,262 km ² Population: 447,007,596* GDP per capita, in PPP: \$40,995**	Area: 505,990 km ² Population: 47,450,795 (2020) GDP per capita, in PPP: \$46,413**	Area: 301,230 km ² Population: 60,317,116** GDP per capita, in PPP: \$50,215**	Area: 92,212 km ² Population: 10,344,802 (2021) GDP per capita, in PPP: \$40,805**	Area: 316 km ² Population: 516,100* GDP per capita, in PPP: \$54,647**	Area: 131,957 km ² Population: 10,678,632** GDP per capita, in PPP: \$35,596**	Area: 9,251 km ² Population: 1,189,265 (2018 est) GDP per capita, in PPP: \$42,832**

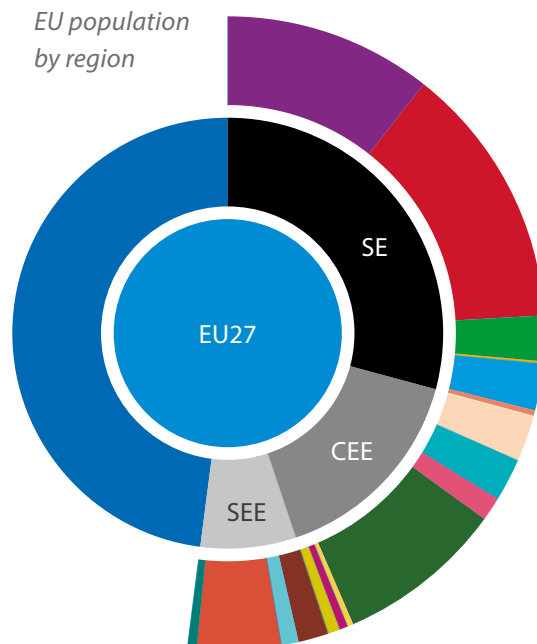
Central Eastern Europe (CEE)

Czech Republic	Hungary	Slovakia	Poland	Estonia	Latvia	Lithuania
						
						
Area: 78,871 km ² Population: 10,701,777 (2021) GDP per capita, in PPP: \$47,527**	Area: 93,030 km ² Population: 9,730,000* GDP per capita, in PPP: \$40,944**	Area: 49,035 km ² Population: 5,449,270 (2021) GDP per capita, in PPP: \$38,620**	Area: 312,696 km ² Population: 38,179,800 (2021) GDP per capita, in PPP: \$41,684**	Area: 45,339 km ² Population: 1,328,439** GDP per capita, in PPP: \$44,778**	Area: 64,589 km ² Population: 1,907,675** GDP per capita, in PPP: \$37,329**	Area: 65,300 km ² Population: 2,795,680* GDP per capita, in PPP: \$46,479**

South-East Europe (SEE)

Bulgaria	Croatia	Romania	Slovenia
			
			
Area: 110,993.6 km ² Population: 6,863,422** GDP per capita, in PPP: \$28,593**	Area: 56,594 km ² Population: 3,888,529 (2021 'cest') GDP per capita, in PPP: \$36,201**	Area: 238,397 km ² Population: 19,186,201* GDP per capita, in PPP: \$36,621**	Area: 20,271 km ² Population: 2,108,708* GDP per capita, in PPP: \$48,533**

EU population by region

*2021 estimate, **2022 estimate

Életrajzok

A szerzők

Giuseppe Celi jelenleg a közgazdaságtan egyetemi docense a Foggiai Egyetemen (Olaszország). Koordinátora volt a Közgazdaság-elméleti PhD programnak és olaszországi koordinátora az Erasmus Mundus Nemzetközi Kereskedelem és Európai Integráció (EITEI) programnak. A Modenai Egyetemen szerzett közgazdasági diplomát, majd a Nápolyi Egyetemen PhD fokozatot fejlesztési közgazdaságtanból, valamint PhD-t közgazdaságtanból a Sussexi Egyetemen, az Egyesült Királyságban. Kutatási területe a nemzetközi közgazdaságtan témái: a gazdasági és a monetáris integráció Európában, a nemzetközi kereskedelem és az outsourcing hatása a munkaerőpiacokra, valamint a növekedésre, a migráció és a nemzetközi kereskedelem kapcsolata. Számos publikáció, köztük hét könyv és számos tudományos folyóiratban megjelent cikknek a szerzője és közreműködője.

Valentina Petrović jelenleg a Zürichi Egyetem Szociológiai Tanszékének posztdoktori kutatója. Korábban a Bejrúti Amerikai Egyetemen, a Zürichi Egyetemen, valamint a Sciences Po Bordeaux-n tanult. Az Európai Egyetem Firenzei Intézetében szerzett doktori fokozatot. Diplomamunkája az elitek, a civil társadalom és az állami struktúrák befolyása a demokratizálódási folyamatokra a posztkommunista országokban volt, regionális fókusszal a jugoszláv utódállamokra. Kutatási területe a demokratizálódás, az európaiizáció, a politikai mozgósítás és az összehasonlító politikai gazdaságtan vizsgálata posztkommunista kontextusban.

Veronika Sušová-Salminen összehasonlító történész, szakterülete Közép- és Kelet-Európa, valamint Oroszország modern történelme, módszertani fókusszal a világrendszer-elemzésre és a függőségi iskolára, némi behatással a posztkoloniális kritikából. A prágai Károly Egyetemen szerzett diplomát (MA általános és összehasonlító történelemből; PhD antropológiából). Akadémiai kutatóként dolgozott a Prágai Globális Tanulmányok Központjában. Politikai elemzőként elsősorban a jelenkori Oroszországgal foglalkozik globális kontextusban. Emellett az !Argument webmagazin főszerkesztője, és szerzője több tucat tudományos cikknek, esszének, valamint két könyvnek.

Junior Kutató Csoport

Mihai-Călin Căciuleanu román kutató, aki munkával, szabadidővel és önfejlesztéssel foglalkozik. Munkásként és aktivistaként tagja volt a munkásjogok védelmével és kiterjesztésével foglalkozó helyi csoportnak. Jelenleg a bukaresti Nemzeti Államtudományi és Közigazgatási Egyetemen PhD értekezést ír a munkakörülményekről és a munkaerő fogalmáról a kortárs kapitalizmusban.

Dorota Kolarska lengyel kutató, aki Kelet-Európával és Oroszországgal foglalkozik. Az Oxfordi Egyetemen végzett, jelenleg a University College London posztgraduális hallgatója. Dorota a Razem lengyel politikai párt tagja is.

Ioannis Apostolos Sklias görög társadalomkutató és politikai elemző. A Krétai Egyetemen politológiát, az Essexi Egyetemen pedig politikai magatartást tanult (MA Political Behaviour). Tudományos munkatársként és politikai tanácsadóként dolgozott a görög parlamentben, különféle politikai és társadalmi kutatásokat végzett, valamint tudományos tanácsadói szerepet töltött be a SYRIZA helyi közigazgatással foglalkozó osztályán.

Szerkesztők

Tatiana Moutinho biokémikus, a sejtosztódási ciklusok egykori kutatója, sejtbiológiából MSc, bio-gyógyszerészetből PhD fokozatot szerzett. 2018 óta ő a Transform! dél-európai együttműködési stratégiáért felelős európai facilitátora. Munkája részeként megszervezte a "Dél-Európa az európai integráció gyenge láncszeme?" című konferenciát, amelyet 2019-ben Lisszabonban tartottak, és amelyen különböző dél-európai országok egyetemi oktatói, kutatói és politikai szereplői vettek részt. Emellett ő a Cultra – Cooperativa Culturas de Trabalho e Socialismo (Portugália) elnöke is.

Dagmar Švendová jogász, jogi és üzleti menedzsment szakon BA, valamint EU-s LLM diplomát szerzett cseh üzleti jogból. Politikai tanácsadóként és egy európai parlamenti képviselő asszisztenseként dolgozott. 2017 óta ő a Transform! közép-kelet-európai stratégiáért felelős európai facilitátora és a Transform! évkönyv szerkesztőbizottságának tagja. Munkája részeként társszerzője a „Tanulmányok a szén utáni régiók kihívásairól: Délnyugat-Lengyelországban, Észak-Csehországban és Kelet-Németországban” című kiadvány cseh részének, valamint szerkesztője Ilona Švihlíková e-könyvének, melynek címe: „Hogyan lett Csehország gyarmat?”

SHADES of the EU

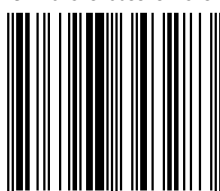
Mapping the Political Economy
of the EU Peripheries

Elérhető e-könyvként angolul; összefoglaló
EN, GR, IT, ES, PT, CZ, PL, HU, BG, LT, SH.

ISBN 978-3-903343-28-3

9 783903 343283

www.transform-network.net